

Zveza Kulturnih organizacij občine Ljubljana Bežigrad se pripravlja na redno letno skupščino. Nanjo bodo povabili delegate osmih krajevnih kulturnih društev, osmih šolskih kulturnih društev in predstavnike iz krajevnih skupnosti, srednjih šol in OZD.

Ob vseh pozitivnih mnenjih, ki jih slišimo in beremo o slovenski ljubiteljski kulturi, moramo povedati, da deluje v krajevnih društvih preko 600 krajanov, v šolskih pa več kot 1000 učencev. Kulturno življenje se uveljavlja tudi v delovnih organizacijah, težave pa so še v krajevnih skupnostih, kjer ne deluje nobeno kulturno društvo.

Še posebej je razvita v naši občini likovna dejavnost. Bežigrajska galerija ima pri tem nedvomno veliko zaslug. Razstavniki so poleg Bežigrajske galerije, Galerija Ceneta Štuparja in Muzejska zbirka NOB za mladino na Črnučah (ki so ustanove Zveze), še v DD Stadion, Krki, Commercu, ZRMK, priložnostne razstave pa so še kje. Zveza spodbuja ljubiteljsko likovno dejavnost v vseh sredinah, vendar pa v okviru dogovorjenih kriterijev. Razvita je tudi vokalna ljubiteljska dejavnost saj v občini poje 10 zborov in 3 manjše vokalne skupine. Zbori so maloštevilni saj je povprečno v enem zboru 22 pevcev, o čemer bi kazalo tudi razmišljati.

Gledališka dejavnost ni tako številna, saj so skupine le v Šentjakobu, Beriče-

vem in Savljah; kvalitetno, še posebej v Šentjakobu, pa je ta dejavnost napredovala. V društvih pripravljajo recitale, proslave, predavanja in seveda, vodijo društva.

Tudi folklorno skupino imamo v občini, pa tudi foto in filmsko dejavnost.

Zelo razgibana kulturna dejavnost je na osnovnih šolah, kjer delujejo šolska kulturna društva: pevski zbori, s katerimi se lahko pehvalimo, recitacijske

Kje smo, kam gremo?

Pred redno letno skupščino občinske zveze kulturnih organizacij

skupine, mladi literati, likovniki, lutkarji, plesalci, fotografi in filmarji. Zanje bo Zveza tudi v letu 1981 pripravila srečanja in razstave. Tudi na srednjih in visokih šolah ljubiteljska kultura opravlja pomembno poslanstvo. Pojejo, igrajo, slikajo in prirejajo kulturne prireditve.

Ugotovimo lahko, da v OZD kulturno življenje z velikimi in zanesljivimi koraki stopa naprej, predvsem so to organizirani ogledi predstav osrednjih slovenskih kulturnih ustanov, pevski zbori, likovne in recitacijske skupine, organizacija kulturnih prireditev in razstavniki prostori.

Vendar pa bo treba še dosti storiti za še bolj živahno in organizirano kulturno življenje delovnih ljudi in občanov. Tudi razprave o kulturi v družbenopolitičnih organizacijah so pripomogle k uveljavljanju kulturnega življenja; še boljše rezultate pa bi dalo stalno preverjanje, kako se sklepi s teh sej uresničujejo.

Čeprav se delo Zveze najlaže in tudi najbolj vidi, ko je končana prireditev, srečanje, predstava, pa je le najpomembnejše njeno delo tisto pripravljane terena, predno do vseh teh manifestacij pride, naporno in vztrajno organiziranje, razgovori, prepričevanja in še mnogo kaj.

Na skupščini bodo delegati razpravljali tudi o spremembi statuta, ki se mora prilagoditi razmeram.

ZKO Ljubljana Bežigrad se ni zapirala v meje občine, sodelovala je z vsemi tistimi, ki so pokazali zanimanje za sodelovanje. Ko se bodo delegati in predstavniki pogovarjali o storjenem in o tistem delu, ki ga morajo narediti v letošnjem letu jim želimo uspešno delo. M. Š.

PREŠERNOVA DRUŽBA

Knjige za vsakogar

V nakladi 23.000 izvodov je izšla redna letna zbirka Prešernove družbe, v kateri je šest knjig, namenjenih najširšemu krogu bralcev. Vsakogar bo najprej pritegnila vsebina posameznih del, ki bodo obogatila naše knjižne police, razveselje pa je, da tudi cena zbirke ne bo nikogar odbila, prej obratno: le 190 din za broširano in 240 dinarjev za zbirko, vezano v platno, je treba odšteti. Še zanimivost – knjigo Gruna »Blodni ogenj in plamen« prejemajo brezplačno vsi tisti, ki bodo naročnino poravnali do 30. junija.

Zdaj pa nekaj besed o knjigah. Verjetno Prešernovega koledarja, že tradicionalnega sopotnika rednih knjižnih izdaj Prešernove družbe, ni treba posebej predstavljati. Kalendar prinaša po mesecih barvno reproducirane slike umetnic Ivane Kobilice, kot resnično zlahtni prispevek iz naše kulturne dediščine. Sledi bogat spominski del s političnimi zapisi (med drugim besedilo Mitje Ribičiča o 40-letnici Osvobodilne fronte), literarnospominski spisi ob obletnicah Levstika, Trdine, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercu in posmrtni besede Hacetu, Kosmaču in Zupančiču. Leposlovno prozo so tokrat prispevali Kranjec, Debič, Lenardič in Cimerman. Prelistavanje Prešernovega koledarja pa je popolno, če omenimo še zgodovinske in kulturne zapise ter kroniko.

»DELOVNI DAN SESTRE MARJE«

Anton Ingolič tokrat ni prvič gost Prešernove družbe. Roman, novo slovensko leposlovno delo, prikazuje v preseku neki današnji dan, kot ga doživlja patronažna sestra. Pravo ljudsko branje razkriva splet človeških usod, hkrati pa živo doživljamo razpletanje človeške usode sestre Marje. Vse te usode pa veliko povedo tudi o našem času, ki ga ob branju podoživljamo in se nad njim moramo tudi zamisliti.

VELIKA ZMEDA

Po obsegu je kronika prvih dni druge svetovne vojne Stevana Jakovljeviča, ki je izšla že pred 28 leti, v letošnji zbirki in prvem mestu. Z dokumentarnim pričevanjem delo oživlja agonijo stare kraljevske Jugoslavije, brez olepševanja opisuje

NAJ MI SIJE SONČECE...

Janez Menart je v knjigi z naslovom »Naj mi sije sončece, naj mi poje srčece...« strnil prikupen izbor slovenskih otroških pesmi, od ljudskih, do tistih pesmi naših sodobnikov, ki nadaljujejo in ohranjajo našo svetlo pesniško tradicijo. Poleg devetih ljudskih pesmi so v knjigi še pesmi trinštiridesetih pesnikov, nadih otroškosti in ljudskosti pa imajo tudi risbe slikarke Marlenke Stupičeve.

ZDRAVJE V DRUŽINI

Kot vsako leto tudi letos v zbirki ne manjka poljudnoznanstvenega branja, tokrat v izboru koristnih nasvetov našega znanega znanstvenega delavca Mihe Likarja o »Zdravju v družini«. Moč knjige je v preprostosti in razumljivosti, kljub temu, da se v njej spopadamo z boleznimi, bralca ne plaši, ampak prej opogumlja. Knjiga je nekakšen pogovor o človeku od spočetja do starosti s ljudskim, domačim zdravnikom.

V GALERIJ KRKE

Dolenjska in njeni gradovi

Razstavniki prostor v Krki na Titovi 99 je znan po dobro izbranih razstavljalcih, vsekar pa pomeni enega od viškov razstavnega programa, če ne celo kar sam vrh razsta-

žalostne dni zloma in razsufa. Knjiga bo zlasti mlajšim bralcem zaradi verodostojno opisanih dogodkov pomagala razumeti, v kako težkih časih je začela iz prave zmede nastajati druga jugoslovanska domovina in kakaj je šlo ljudstvo v boj zanje.

BLODNI OGENJ IN PLAMEN

Roman Maxa von der Gruna je zgodba o garaškem in nevarnem življenju rudarja iz nemških premožnikov v Porurju. Knjiga ni vredna branja samo zaradi živga popisovanja sodobnega rudarskega življenja in dela v porurjskih rudnikih, ampak predvsem razkriva delavska vprašanja sodobne nemške družbe in pomeni svojstven prikaz dobe nemškega gospodarskega čudeža.

Vse te knjige lahko naročniki dobijo takoj, naročite pa jih pri Prešernovi družbi, Borsetova 27, Ljubljana.

VLADIMIR JURC:

Minister Gregor najljubši

Predstavljamo vam igralce Slovenskega mladinskega gledališča

Na AGRFT je diplomiral 1974. leta v predstavi »Bak-hantke« in za vlogo Teiresiasa je bil nagrajen z Borštnikovo nagrado. Še kot študent je sodeloval v goriškem gledališču in to v dveh predstavah, v Shakespearovem »Korionanu« ter v »Rdeči kapici«. Bil je tudi Hamlet in Laert v »Hamletu«, Leon v »Gospodi Glembajevi«, za vlogo Gospoda s prečo v Rozewiczewi »Kartoteki« pa je dobil študentsko Prešernovo nagrado.

Takoj po končanem študiju se je zaposlil v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Konjska rit v »Piki nogavički« je bila Jurčeva prva vloga, Cyrano de Bergerac pa njegova prva večja. Kasneje je igral v »Ptičkih brez gnezda«, »Zrtvah mode bum bum«, »Pavlihu in Mici«, »Obtoženemu volku«, »Sru zelenjajne noči«

»Cici v metroju«, »Šuhuju in leteči princesi«, »Martinu Krpanu«, »Nebotičniki sedite«, »Lahkih nog naokrog« in nazadnje v »Peržanih« ter »Missi in A minoru«.

Jurc pogosto igra tudi v eksperimentalnem gledališču Glej (»Pogovor v maternici koroske Slovenke«, »Potepuhi«, »Lisice...«), na televiziji ter v filmih (»Pomladni veter«, »Sreča na vrhici«, »Idealist«, »Praznovanje pomladi«, »Nasvidenje v naslednji vojni«...)

– Katero vlogo ste doslej najraje igrali?

»Če se že moram odločiti, bi se za Ministra Gregorja v »Martinu Krpanu.«

– V kakšni vlogi bi se najraje preizkusili?

»V katerikoli veliki vlogi iz Shakespearovega opusa in v pravem westernu.«

JASMIN PETAN

V BEŽIGRAJSKI GALERIJ

Kugličeve pokrajine privlačijo

Arhitektura in slikarstvo sodita med dve različni zvrsti upodabljanja umetnosti, vendar se večkrat dogaja, da človek niha med enim in drugim, da se odloči za eno, drugega pa ne opusti in ga obdrži zase, za svoj prosti čas. Pred časom je v Bežigrajski galeriji razstavljal arhitekt samorastnik, ki je s svojim slikarstvom ponesel ime skoraj še med več ljudi kot z arhitekturo, Boris Kobe. In zdaj se je vnovič zgodilo, da imamo v tej galeriji pred seboj arhitekta, ki se je svoja zadnja leta, odkar se je upokojil, posvetil izključno slikarstvu, za katerega tudi živi in v katerem najde svoj intimni svet in nam ga posreduje. Franc Kuglič, čigar slike si lahko ogledamo te dni, prav gotovo sodi med redke slikarje samorastnike, ki ga trenutni uspehi niso zadovoljevali, ampak je vedno želel napraviti nekaj novega, boljsega, in se v ta namen tudi izobraževal, kar prav gotovo kažejo tudi različne tehnike, ki jih uporablja pri svojem ljubiteljskem delu.

Franca Kugliča obiskovalci Bežigrajske galerije, pa tudi nekaterih drugih razstavnih prostorov v Ljubljani in po Sloveniji že poznajo s skupinskih razstav, ki se jih redno udeležuje in ki so za samorastniške slikarje tudi bolj značilne. Prav gotovo je za samorastnika uspeh, da ima na voljo dovolj kvalitetnih slik, s katerimi se lahko predstavi tudi samostojno. Ni jih veliko takih in Franc Kuglič je prvi med številnimi bežigrajskimi ljubitelji, ki je zmogel tako predstavitev.

Razstava jasno kaže poglavito usmeritev Franca Kugliča. Narava je zanj neizčrpen vir inspiracije, od mestnih in kmečkih hiš do čudovitih pejsažev, ki jih nudi ljubljansko Barje. Nežne impresije prevzamejo marsikatero obiskovalca.

Literati, sodelujte v glasilu MI

Literarno glasilo mladih Bežigrajanov MI vas vabi k sodelovanju. Seveda ne samo mlade po letih, pač pa vse tiste, ki pišete pesmi, prozo...
»Pesniki, pisatelji, začetniki, pokažite se; vabljeni tudi tisti, ki ste že objavili svoja dela.
rispevke pošljite na naslov: Zveza kulturnih organizacij Ljubljana, Bežigrad, Linhartova 13, ali »Zboru občanov« s pripombo: za MI.

Franca Kuglič je pred razstavo v Bežigrajski galeriji sicer že dvakrat samostojno predstavil svoje delo krajanom v svoji krajevni skupnosti. Vsekakor pa si kot starosta bežigrajskih samorastnikov zasluži tudi predstavitev v galeriji. Razstava pa je hkrati povezana tudi z njegovim osebnim življenjskim jubilejem, 80-letnico. TOMAŽ BOLE

SPREHOD PO RAZSTAVNIH PROSTORIH

Razstavniki prostor ZRMK

V razstavnem prostoru Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij na Dimičevi 12 bo še do 5. februarja razstava umetniških fotografij Janeza Juvana. Od ponedeljka, 9. februarja dalje, bo v ZRMK razstava slik in plastik, ki so jo lansko leto pripravili bežigrajski likovni ljubitelji. Svoja dela bo pokazalo dvanaest slikarjev in kiparja.

Commerce

V razstavnem prostoru Commerce na Einspillerjevi 6 razstavlja od 26. januarja do 13. februarja Andrej Košič, slikar, ki živi in dela v Gorici. Tokrat se predstavlja svojevrsten akvarelist z zanj značilnim stilom. Kras, ki ga slika Andrej Košič, kamenje in žareče grmovje ter samotna drevesa, je v slikarjevi interpretaciji melanholičen; barve ga naredijo mehkega, vendar pa je gle-

dalcu prepuščen prostor za razmišljanje o pokrajini, ki jo je pel Kosovel, in ki so z nje zrastle veliki slikarji. Kraška pokrajina se je spremenila v simbol narave, postala je protiutež vsakdanjem urbaniziranju okolju in neizmerni vir pobud za razmišljanje o barvah, oblikah in lepoti.

Na otvoritvi je članom kolektiva spregovoril o slikarju Andreju Košiču Ivan Sedej.

Družbeni dom Stadion

V avli družbenega doma Stadion na Staničevi 41 je na ogled razstava s tematiko »jugoslovanska ornamentika«, ki jo je pripravil Ivan Razboršek. Ivana Razborška najbolj privlači ljudski ornament, tako element kot kot motiv, ustvarja pa tudi lastne kompozicije, ki jih riše na papir, steklo, keramiko, platno, les in emajl v različnih tehnikah. Grafično oblikuje ornamentalne motive v fotografiranih tehnikah.

Razstava bo odprta do konca marca. M. P.

va del, ki so nastala na svobodni slikarski akademiji tovarne zdravil iz Novega mesta, ki jo prenesejo vsako leto v Ljubljano.

Slikarska akademija je letos ubrala novo pot, saj so prešli na stimulacijski sistem nagrajevanja najboljših del, medtem, ko so prej slikarji odstopili svoja dela v skupen fond. Na ta način se bo organizatorjev fond slik večal počasneje, zato pa bo precej pridobil na kakovosti.

Razstava je sicer že za nami, vendar je vredna posebne omembe, saj so številni znani slovenski slikarji krajinarji na čudovit način prikazali prelepo Dolenjsko z njenimi gradovi. Šestnajst slikarjev je vsak na svoj način odprl svoj pogled na dolenjske lepote.

Ob tem naj zapišemo, da je morda kljub temu, da si lahko v dopoldanskem času razstavo ogledajo tudi naključni obiskovalci, taka razstava vredna predstavitev širšemu občinstvu. Zato bi bilo prav, da bi razmišljali tudi o tem, da bi ta dela ob priložnosti predstavili tudi v Bežigrajski galeriji, saj bi to ne bila prva razstava, ki je našla pot do obeh razstavnih prostorov.

TOMAŽ BOLE